

ELEMENTI BALENCIAGINE A SILUETE U OBLIKOVANJU KOLEKCIJE MODNE ODJEĆE

Kečan, Izabela

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:765164>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-14**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD
**ELEMENTI BALENCIAGINE A SILUETE U OBLIKOVANJU
KOLEKCIJE MODNE ODJEĆE**

Studentica: Izabela Kečan

Zagreb, rujan 2018.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
Zavod za dizajn tekstila i odjeće

ZAVRŠNI RAD
**ELEMENTI BALENCIAGINE A SILUETE U OBLIKOVANJU
KOLEKCIJE MODNE ODJEĆE**

MENTOR : izv. prof. mr. art. Jasminka Končić

STUDENTICA : Izabela Kečan 10233/TMD-MD

Zagreb, rujan 2018.

UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF TEXTILE TECHNOLOGY
DEPARTMENT OF TEXTILE AND CLOTHING DESIGN

MASTER THESIS
**ELEMENTS OF BALENCIAGA'S A-LINE SILHOUETTES IN
CREATION OF FASHION COLLECTION**

Mentor: ass. prof. mr. art. Jasminka Končić

Student: Izabela Kečan

Zagreb, September 2018

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA:

Zavod za dizajn tekstila i odjeće

Modul: Modni dizajn

Broj stranica: 22

Broj slika: 58

Broj literaturnih izvora: 12

Članovi povjerenstva:

1. doc. dr. sc. Irena Šabarić

2. izv. prof. mr. art. Jasminka Končić

3. doc. dr. sc. Ksenija Doležal

4. doc. dr. sc. Katarina Nina Simončić

5. neposredni voditelj mag.art. Josipa Štefanec, asist

Datum predaje: Rujan 2018.

Datum obrane: Rujan 2018.

SAŽETAK

Cilj završnog rada je istražiti dizajnera Cristobala Balenciagu, njegov dizajn i kreativni opus od 1950. do 1968. godine. Istražiti ćemo elemente prepoznatljivosti A siluete i njenu konstantnost kroz vremenski period od 1955. do 1968., te utjecaj istih elemenata u 21.stoljeću, pritom uzimajući u obzir suvremeni kontekst modnog dizajna.

Kroz rad se istražuje forma, struktura i elementi A odjevne siluete koji su potom korišteni za izradu vlastite kolekcije modne odjeće.

Pri izradi kolekcije inspirirane A siluetom, odabrani odjevni predmet će biti prikazan kroz postupak izrade te potom realiziran, pritom pazeći na konzistenciju elemenata koji čine A siluetu poput forme stošca, monumentalnosti odjevnog oplošja i voluminoznosti odjevnog oblika.

Ključne riječi : A silueta, C. Balenciaga, kolekcija, modni dizajn, volumen

ABSTRACT

The aim of the final work is to explore designer Cristóbal Balenciaga, his design and creativity from 1950. to 1968. We will explore the elements of recognizability of A-line silhouette and it's constancy over the time period from 1955. to 1968 , and the influence of the same elements in the 21st century, taking into account the contemporary context of fashion design. Through the work we are exploring the shape, structure and elements of the A-line silhouette which are then used to create collection of the fashion garments.

During the proces of designing a collection inspired by A-line silhouette, the chosen garment will be displayed through the process of making and then realizing, while keeping in mind the consistency of elements that build the silhouette in shape of a cone, the monumentality and the volume of the shape through the cut.

Keywords:, A-line silhouette, C. Balenciaga, collection, fashion design, volume

TABLICA SADRŽAJA

1. UVOD	1
2. CRISTÓBAL BALENCIAGA	2
2.1. Balenciaga – skulpturalna odjeća.....	3
2.2. Revolucionarnost Balenciagine A Siluete.....	7
2.3. Likovna analiza Balenciagine A siluete.....	9
3. MODNA KUĆA BALENCIAGA OD 1986-2018	13
4. A SILUETA U SUVREMENOJ MODI	14
5. RAD NA VLASTITOJ KOLEKCIJI	17
5.1. Likovna analiza kolekcije.....	17
5.2. Konstrukcija i modeliranje odjevnog predmeta.....	18
6. ZAKLJUČAK	19
Literatura.....	20
Popis slika.....	21
Izjava o autorstvu rada.....	22

1. UVOD

Iako tajnovit i samozatajan, Cristobal Balenciaga je daleko od pojma "nepoznat".

Osim što je jedan od najutjecajnijih dizajnera dvadesetog stoljeća, Balenciaga je uspješno postavio ljestvicu više za svakog tko dolazi poslije njega.

Bio je vješt u krojenju i šivanju čime je svojoj odjeći davao notu luksuza i unikatnosti, dok je u samom dizajniranju virtuozno dobivao željene oblike pritom ne otkrivajući težinu postupka izrade.

Osim što je bio nedostižan u pogledu umijeća stvaranja visoke mode i promišljenog odabira materijala, bio je poznat i u igri sa siluetama.

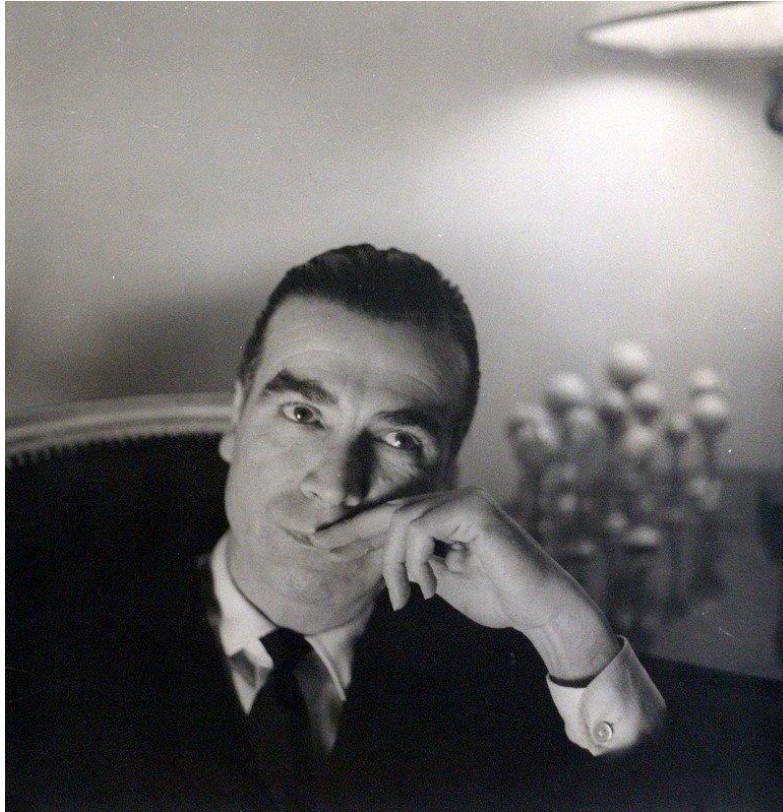
Zadnje desetljeće svog modnog stvaralaštva je posvetio izradi promišljenih silueta, koje se i danas pokušavaju dostići suvremenim dizajnom. A odjevna silueta je igrala veliku ulogu u tome.

Iako A-silueta može dobiti negativnu konotaciju u smislu forme koja zatvara i skriva žensko tijelo, Balenciaga ju je učinio bezvremenskom i poželjnijom negoli ijedan dizajner ikada.

Ovaj završni rad će se baviti upotrebom elemenata Balenciagine A siluete u izradi modne kolekcije.

Rad je podijeljen po poglavljima u kojima ćemo proučiti dizajnera Christobala Balenciagu i njegovo stvaralaštvo, a potom ćemo pobliže razraditi pojavu A siluete te ju likovno analizirati. Također ćemo ukratko istražiti rast i razvijanje modne kuće Balenciaga nakon dizajnerove smrti te A siluetu kroz djelo mladih dizajnera koji vode ovo već poznato ime. Sukladno tome, prikazat ćemo rad na vlastitoj kolekciji kroz konstrukciju predmeta koji ćemo izraditi u stvarnoj veličini kako bismo zaokružili istraživanje njegovog dizajna.

2. CRISTÓBAL BALENCIAGA

Slika 1. Cristóbal Balenciaga, 1950.

Cristobal Balenciaga Eizaguirre je rođen 1895. godine u malom ribarskom gradiću Getaria na sjeveru Španjolske. Kao dijete provodi puno vremena uz majku te postiže zavidno znanje i zanat šivanja već kao dvanaestogodišnjak. Njegov dar je prepoznat i cijenjen stoga postaje naučnik kod krojača, razvija svoje znanje, ali i stvara mrežu ljubitelja njegovog stvaralaštva. Mladi Balenciaga odlazi u Madrid gdje se usavršava svoje znanje krojenja i šivanja. Prvi modni salon otvara u San Sebastianu 1919. godine, ali nedugo nakon toga ga španjolski rat prisiljava da zatvori radnju.

Bez obzira na početničke neprilike, Balenciaga ponovno otvara salon, ali ovoga puta u Parizu, gdje svojim dizajnom mijenja povijest pariške visoke mode te postiže zavidan rast u svome području. Balenciaga je ipak jedan od rijetkih dizajnera koji zna dizajnirati, konstruirati i šivati svoju odjeću, time njegov rad postaje daleko cjenjeniji jer dobiva notu unikatnosti i jedinstvenosti.

1937. godine Cristobal Balenciaga otvara modni salon u Parizu.

" Nitko se nikada nije pojavio u Parizu i potpuno preuzeo francusku visoku modu tako snažno kao što je Španjolac sa svojim skulpturalnim oblicima.,(L. Watson: Fashion Vizionares, Lurence King Publishing Ltd, London 2015)

Općenito gledajući, Balenciagin dizajn je vrlo brzo postao sinonim bogatstva i luksuza. Haljine su rađene od najfinijih materijala koje je dizajner pomno birao za svoje kreacije, a odjeću po mjeri u njegovom salonu su mogli izraditi samo slavni i poznati klijenti.

Balenciagu su nosile Grace Kelly, Jackie Kennedy, Helena Rubinstein, Bunny Mellon, Marella Agnelli i princeza Lee Radziwill. Vrlo mali krug njegovih klijentica činile su i tadašnje velike zvijezde Hollywood-a : Ava Gardner, Ingrid Bergman, Marlene Dietrich, Greta Garbo i Lauren Bacall. Podučavao je modni dizajn, inspirirajući druge dizajnere, uključujući Oscar de la Renta, André Courrèges, Emanuela Ungaroa, Mila Schön i Hubert de Givenchy.

Nakon 30 godina uzlazne i zavidne karijere, Balenciaga odlučuje 1968.godine zatvoriti svoj pariški atelje i butik, kao i trgovine u Madridu i Barceloni.

2.1. Balenciaga – skulpturalna odjeća

Christobal Balenciaga je bio jedan od najcjenjenijih dizajnera svog doba, zbog svog skulpturalnog dizajna koji se prije nije pojavljivao u svijetu mode. Bio je vješt krojač koji je znao svoje ilustracije pretvoriti u djelo. Upravo zbog toga je bio ispred svog vremena, ali i svojih kolega dizajnera čineći ga primamljivim i poželjnim dizajnerom na tržištu.

Slika 2 Cristobal Balenciaga Le Paletot-Sac , 1950.

Dizajneri visoke mode ne često imaju blizak odnos s ljudima koji rade u ateljeu, jednako kao što drže blizak odnos i sa dobavljačima tkanina. U tkaninama koje je mogao pronaći na tržištu je pronalazio sjaj i ljepotu potrebnu za stvaranje luksuznog predmeta, ali ne i potrebne kvalifikacije tkanine. Balenciaga je bio odlučan u stvaranje unikatnih predmeta, stoga je radio sa oko 500 dobavljača tkanina, a nekima je čak i razvijao nove, ne bi li dobio tkanine koje su prilagodljive njegovom načinu krojenja i šivanja.

Jedan od poznatijih dobavljača tkanina je bio švicarski proizvođač Abraham, sa kojim je 1958.godine Cristobal Balenciaga stvorio materijal nalik svili, ali prilagođenih karakteristika. Svila je zadržala svoj prirodni sjaj ,dok je industrijski obrađena da bih se postigla krutost materijala bez utjecanja na samu težinu. Ornamentalna i skulptorska svojstva materijala bile su temelj za postizanje veličanstvenih kazališnih oblika večernjih haljina. ¹

Cristobal Balenciaga je bio ponosan na svoje podrijetlo te je držao do tradicijskih vrijednosti. Njegov rani dizajn prikazuje odjevne predmete koji do tada nisu bili prikazani na modnim pistama, poput npr. Balenciaginog bolera iz 1946.godine. Odjevni predmet toliko malen u svojoj veličini i konstrukciji je tada prikazan kao najljepši ručno šivani unikat novog doba. Prednjica bolera je od bijelog satena, dok je stražnji dio od crnog krepa. Bolero se veže sa prednje strane ispod linije prsa tvoreći V izrez u ovratniku, a ramena su vizualno podignuta sa ušivenim jastučićima. Unikatnost bolera je dobivena u vezu koji je od zlatnog konca, perlica i najfinijeg baršunastog pletiva. Motiv je tradicionalan za španjolske narodne nošnje te prikazuje cvjetne i orijentalne motive. ²

Slika 3 Cristobal Balenciaga, *La Perse*, 1946.

¹ <https://artsandculture.google.com/exhibit/ywJyh4WFJqdgIq>

² <https://artsandculture.google.com/exhibit/VALimB4Iq04sLq>

Kao i njegov dizajn, svijet koji je stvorio oko sebe je bio uređen i jedinstven. Za haljinu šivanu po mjeri, prolazili bi cijelu proceduru mjerenja i krojenja u pariškom ateljeu, ali bi za svaki korak odlazili na zaseban kat salona. Balenciaga imena kolekcija nije smatrao bitnim, pa bi modeli izlazili s pločicama na kojima bi bili ispisani brojevi, a revije su bile održavane 2 puta godišnje te bih trajale oko 2 sata. Velike zvijezde, novinari i ostala visoka klijentela koja bi prisustvovala revijama je imala određena pravila vezana za ponašanje unutar njegovog salona.

Bivša tadašnja urednica Vogue, Diane Vreeland je izjavila: *"Jedna se žena onesvijestila. Toliko je vladalo neko uzbuđenje da si imao osjećaj kako vrlo lako možeš da eksplodiraš i umreš na licu mjesta. Sjećam se na jednoj reviji početkom 60-ih, na kojoj sam sjedila kraj Audrey Hepburn kako me je glumica u jednom trenutku upitala zašto se uzdržavam i ne dišem, na što sam joj ja odgovorila da vodim računa kako se ponašam jer sam dio press-a. Preko puta mene Gloria Guinness se vrpjila na stolici jer je bila na vrhuncu ekstaze gledajući kolekciju. Svi oko mene su imali te crvene oči i pjenu u ustima kao pred samu smrt."*³

Tijekom nacističke okupacije Pariza, započeo je eksperimentiranje koje rezultiralo je do tad neviđenim rezultatima. U vrijeme kada je Christian Dior osvojio svijet *New Look* siluetom (1947.), Balenciaga je predstavio novu siluetu fluidnih linija koja je obavijala, a ne ograničavala tijelo. Balenciagina preokupacija samom siluetom odjevnog predmeta započela je u kasnim četrdesetima i omogućile njegove inovativne kreacije pedesetih godina.⁴ Balenciagine siluete srušile su ideal siluete pješčanog sata u modi dvadesetog stoljeća: *the barrel line, the semi-fitted look* (1951), *the tunic* (1955), *the sack dress* (1957), *the four-corner dress* (1968), i *the trapezoid baby doll* (1958) koja je označila početak njegove najapstraktnije faze, gdje su progresivno konceptualni odjevni predmeti, koji su imali arhitektonsku kvalitetu, činili tijelo slobodnijim i nesputanim.⁵

Ovi tipovi haljina bili su šokantni jer nisu isticali struk, posebno u dobu Diorovog *New Looka*.

³ <http://fashion.telegraph.co.uk/news-features/TMG10275681/The-mysterious-Cristobal-Balenciaga.html>

⁴ <https://artsandculture.google.com/exhibit/ywJyh4WFJqdgIq>

⁵ https://artsandculture.google.com/exhibit/RQJCvd_sGBZHLA

Slika 4. Cristobal Balenciaga, *The four-corner dress*, 1968.

Leđa su postala bitan element njegovog dizajna. Formirao je karakterističnu draperiju na potiljku ili niže na leđima. Bio je inspiriran tradicionalnim kimonom te je inkorporirao ovratnike koji su otkrivali potiljak u dnevna odijela i ostale odjevne predmete. U Japanu, zatiljak se smatra jednim od najljepših obilježja ženskog tijela. Stoga je ovratnika kimona pomaknut niže kako bi se razotkrila i izdužio vrat. Za razliku od fluidnih linija ovratnika, kimono je stegnuto u struku i ukrašen je na stražnjoj strani, primjerice kao *obi* čvorom i visoku. Balenciaga bi također inkorporirao njegovo osobno tumačenje ovih elemenata u svoje najslavnije projekte šezdesetih godina prošlog stoljeća, poput ružičaste večernje haljine iz kolekcije jesen / zima 1965., prikazane na slici ispod.

Slika 5. Cristobal Balenciaga, *La Tulipe*, 1965.

2.2. Revolucionarnost Balenciagine A Siluete

Trijumfalnim dobom njegovog dizajna smatra se 1950. godina jer preoblikuje siluetu oslobađajući struk i ramena. Ako na to dodamo promišljen odabir tkanine i konstrukcije odjevnog predmeta dobivamo skulpturalnu formu koja neće proći nezamijećeno.

U nastavku možemo vidjeti sliku primjera kaputa iz 1950.godine, koji je dizajnirao i izradio Cristobal Balenciaga. Ovaj kaput uzimamo kao savršen primjer odstupanja od tadašnje odjevne siluete zbog utjecaja *Dior*-a i njegovog *New Look*-a. Odjevna silueta 1950.godine nije težila ka oslobađanju žene, barem ne u smislu komocije odjevnih predmeta. Ramena su vizualno podignuta, a struk je istaknut time u svojoj kompoziciji čineći X odjevnju siluetu . Balenciaga je ramena oslobodio kroz raglan rukav koji daje komociju u gornjem dijelu oplošja, točnije rukavne okrugline, a struk više nije istaknut. Djelujući na ta dva bitna

elementa Cristobal Balenciaga stvara novu odjevnu siluetu koja oslobađa žensko tijelo pritom dajući izgled odjevnog oklopa koji štiti ženu.

Slika 6 Slika 6 Cristobal Balenciaga, French coat, 1950.

„Balenciaga je kipar, slikar i pisac u službi stvaranja haljina. Zato je iznad drugih. Da bih stvorio haljine, beskonačno stvara iznova i iznova na istom modelu bez predaha, ali njemu je to kao uzimanje novog daha. U bezobličnom predmetu stvara oblik kao što mi dišemo da bismo živjeli.,, (Violette Leduc, Vogue, 1965. god)⁶

⁶ <http://blog.momu.be/2016/exhibition/cristobal-balenciaga-iconoclastic-visions-of-the-silhouette/> , preuzeto 14.8.2018.

2.3. Likovna analiza Balenciagine A siluete

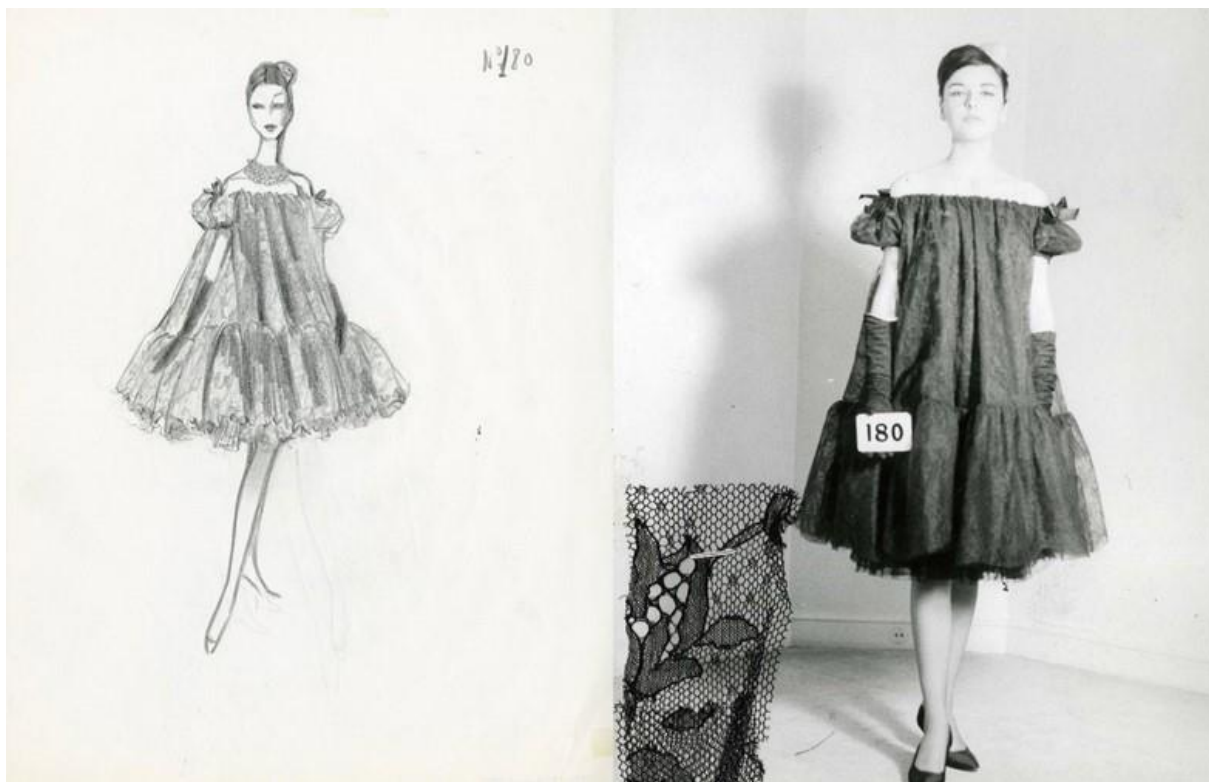
Balenciaginu A siluetu možemo promatrati kao osnovni kroj za razne smjerove modeliranja odjevnih predmeta. A silueta je stožac, prizma koja pokriva tijelo te ne otkriva tijelo. Taj oblik dobiva zbog spajanja u ramenom šavu, dok se prema dolje širi vizualno čineći slovo A. Stoga se bitno razlikuje od T ili I siluete te tome duguje svoju prepoznatljivu formu. A silueta djeluje poput oklopa, monumentalnog i eklektičnog u prostoru, tijelo je potpuno sakriveno i zatvoreno. Varijacije nalazimo u krojnim dužinama, gdje su rukavi nečesto intrigantniji od ostatka kroja. Balenciaga je A siluetu kao i svaki svoj dizajn, istražio u smislu volumena, površine i prostora ali i međuodnose u kompozicijskim elementima. Njegov dizajn je bio skulpturalan, a njegova vještina krojenja je bila glina koja stvara skulpturu.

" Dizajner visoke mode mora biti arhitekt za planove, skulptor za oblike, umjetnik za boje, glazbenik za harmoniju i filozof u osjećaju za proporcije." -Cristóbal Balenciaga⁷

Chemise ili baby doll haljinu, koja je dobila ime od od širokih negližea 1950-ih, prvi put je uveo Balenciaga u svojoj kolekciji Zima 1957. To je bila koktel haljina trapezoidnog oblika, izrađena u čipki i nošena iznad na tijesne haljine koja isticala stvarni oblik tijela nositelja, što je rezultiralo kompromisom između ekspresije struka i njegovog poricanja. U sljedećoj kolekciji Ljeto 1958. Cristóbal Balenciaga otišao je korak dalje i preuveličavao volumen u punim haljinama gdje je bilo kakva referenca na tijelo bila radikalno uklonjena. Struk, bokovi i prsa bili su nezapaženi u novom praznom prostoru između tijela i odijela. Baby doll haljina može se smatrati posljednjim pomakom u Balenciaginom eksperimentiranju s oblikom tijekom 1950-ih. Trapezni oblik haljine bio je zahvalna polazna točka za suvremene dizajnere.⁸

⁷ <https://www.standard.co.uk/comment/comment/new-to-the-va-balenciaga-the-couturier-s-couturier-a3545016.html>

⁸ https://artsandculture.google.com/exhibit/RQJCVd_sGBZHLA

Slika 7. Cristobal Balenciaga, *Baby doll*, 1958.

Njegovi kaputi imaju konstrukcijske karakteristike *baby doll* haljine. Njihov trapezoidni oblik je bio inovativan i drugačiji od ustaljene siluete pješčanog sata. I danas se smatraju odvažnim i modernim dizajnom.⁹

⁹ <https://artsandculture.google.com/exhibit/ywJyh4WFJqdgIq>

Slika 8. Cristobal Balenciaga, Cocktail dress, 1958.

Njegovo remek djelo je haljina koju je dizajnirao 1967., a posebna je po tome što ima samo jedan šav. Ona je kulminacija njegovih poigravanja s oblicima i siluetama kako bi napravio umjetnička djela od ženskog tijela kroz apsolutnu jednostavnost. Ova haljina odražava neobične krojeve koji su Balenciagi priuštili nosiocu. Također je jedna od mnogih njegovih kreacija koja je pomicala granice dizajna. Uokviruje ramena, a prema dolje se širi i obavija tijelo kao čahura. Kombinirana s oglavljem koji uokviruje lice i ima elemente vela, otkriva Balenciaginu inspiraciju *Space Age* dobom. Ovako je budućnost izgledala za Balenciagu, utilitaristička a ipak nježna, nikad ne gubi ženstvenost nego je štiti.¹⁰ Balenciaga je upravo ovdje trijumfalno podizao svoj dizajn na viši nivo, koristeći materijal koji je razvio sa švicarskom tvrtkom Abraham, ne bi li postigao skulpturalnu formu. Čistoća boje na proizvedenom materijalu u kompoziciji s čistim linijama, suptilno sužen jednim šavom.¹¹

¹⁰ <http://1granary.com/central-saint-martins-fashion/love-letter-cristobal-balenciagas-1967-wedding-dress/>

¹¹ <https://artsandculture.google.com/exhibit/ywJyh4WVFJqdgIq>

PRILOG I

Slika 9. Cristobal Balenciaga, Wedding Dress, 1967.

U nastavku je slikovno prikazan nastanak i razvoj A siluete kroz vremenski period od 1951. do 1968. godine.

Slika 10. Cristobal Balenciaga, Evening Coat, 1950. Slika 11. Cristobal Balenciaga Square coat, 1951.

PRILOG II

Slika 12, Cristobal Balenciaga, Black silk coat, 1952.

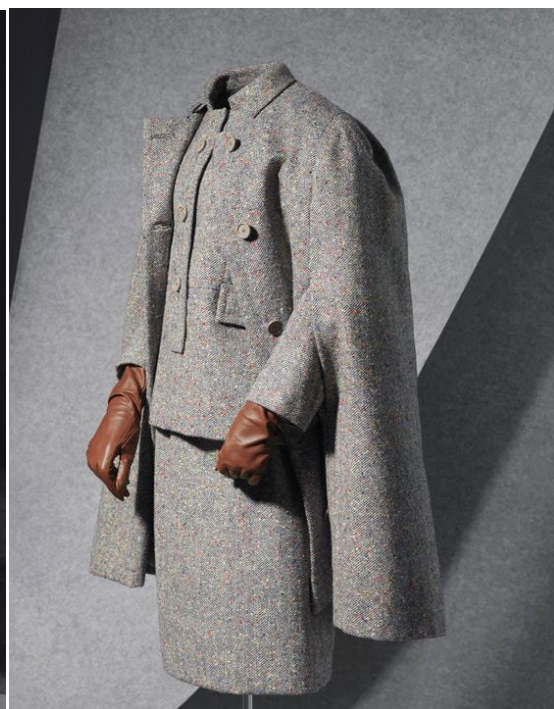

Slika 13, Cristobal Balenciaga Coat, 1953.

PRILOG III

Slika 12. Cristobal Balenciaga, Evening coat 1954. Slika 13. Cristobal Balenciaga, Silk dress, 1955.

Slika 14. Cristobal Balenciaga, Baby doll dress, 1958. Slika 15. Cristobal Balenciaga, Three-piece suit 1962.

PRILOG IV

Slika 16. Cristobal Balenciaga, Silk dress 1964.

Slika 17. Cristobal Balenciaga, Wedding dress 1967.

Slika 18. Cristobal Balenciaga, Evening Dress, 1968.

3. MODNA KUĆA BALENCIAGA OD 1986-2018

1986. godine Jacques Bogart preuzima prava na tvrtku i ime Balenciaga, te stvara *ready to wear* kolekciju *Le Dix* koju je dizajnirao Michael Goma. Goma se zadržao još 5 godina nakon čega je zamijenjen 1992. godine nizozemskim dizajnerom Josephusom Thimisterom.

Balenciagina kuća zapošljava još jednog dizajnera, Nicolasa Ghesquièrea, koji nastavlja tradiciju visoke mode koja je usko vezana za ime Balenciaga. Za ljetne olimpijske igre 1992. godine, modna kuća Balenciaga dizajnira službenu odjeću francuskog tima.

Slika 19 Modna kuća Balenciaga , CampaignCoco Rocha RTW, jesen 2006.

PRILOG V

Slika 20 Modna kuća Balenciaga, BAZAAR, 2012.

PRILOG VI

Slika 21 Modna kuća Balenciaga, BAZAAR, 2011.

PRILOG VII

Slika 22 Modna kuća Balenciaga, jesen RTW, I 2018.

4. A SILUETA U SUVREMENOJ MODI

Cristobal Balenciaga je ostavio neizbrisiv trag u modi 20-tog, ali i 21. stoljeća. Njegove skulpturalne forme u službi elegancije stvaraju želju za sličnim, ako ne i istim dizajnom modernog doba. Nakon Balenciagine smrti mnogi dizajneri često unutar vlastitih kolekcija ostavljaju prostora za barem jedan odijevan predmet koji će osloboditi žensko tijelo.

Upravo to oslobađanje tijela i stvaranje siluete je kroj koji će svaka žena poželjeti imati u ormaru, možemo reći da je to Balenciagina mala crna haljina.

Za prvi primjer A siluete u suvremenoj modi ćemo prikazati odjevne komade iz kolekcije Alexandera McQueena i Chanela. Iako su ova dva brenda različita u stvaralačkom dizajnu, zajedničku notu pronalaze upravo u A silueti.

Alexander McQueen je 2010. je lansirao kolekciju inspiriranu Dark Age-om unutar koje je model plašta u slojevitoj kompoziciji, koja čini formu stošca na stošcu. Inovativnim detaljima u ornamentima i odabiru tkanine je postignuta voluminoznost koja prekriva tijelo ali ga ne zatvara.

Chanel je 2016.godine predstavila kolekciju *Flight No. 5* gdje A silueta prikazana kao jednoslojna kompozicija u službi komocije ali bez odricanja elegancije koja je postignuta modnim dodacima.

Slika 23 Alexander MyQueen, coat, 2010 (lijevo), Chanel, dress, 2016 (desno)

Molly Goddard je 2017.godine dizajnirala haljinu koja isprve nije oduševila javnost. *Rio dress* je haljina A siluete, naizgled teška i slojevita kompozicija koja prekriva cijelo tijelo osim glave i stopala kao da je stavljena na modela ne misleći na slobodu kretanja. Gotovo paradoksalno, haljina je vrlo lagana zbog korištenog tila kao glavni materijal, i fluidna u pokretu.

Slika 24 Molly Goddard, *Rio dress*, 2017.

Dizajner Valentino je za Filmski festival 2018.godine u Veneciji, dizajnirao balsku haljinu koja prikazuje A siluetu u punoj veličini. Slojevita, monumentalna i voluminozna kompozicija koja zatvara tijelo. Da bih smekšao njenu monumentalnost poigrao se materijalom od perja koji u svojim slojevima čini pokret čak i kada ga tijelo ne čini. Haljina time dobiva fluidnost i lagan izgled.

Slika 25 Valentino, pink dress, 2018.

5. RAD NA VLASTITOJ KOLEKCIJI

Rad na vlastitoj kolekciji je zasebna cjelina koja se sastoji od likovne analize vlastite kolekcije, koju ćemo potom prikazati u grupiranim slikovnim priložima. Jedan odjevni predmet iz kolekcije bit će realiziran stoga ćemo ga prikazati slikovno te potom kroz konstrukciju.

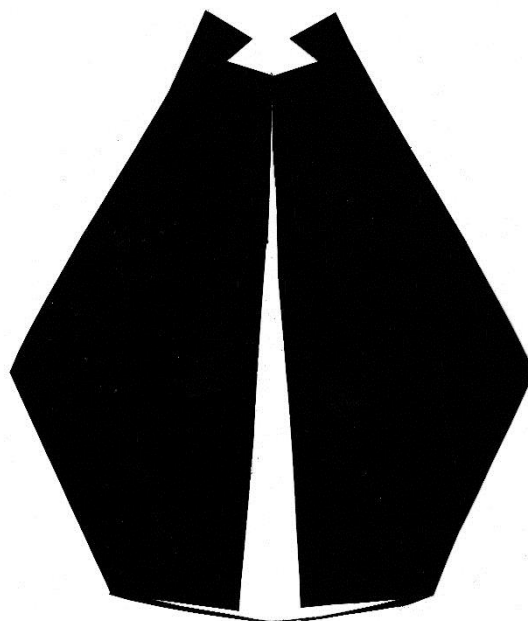
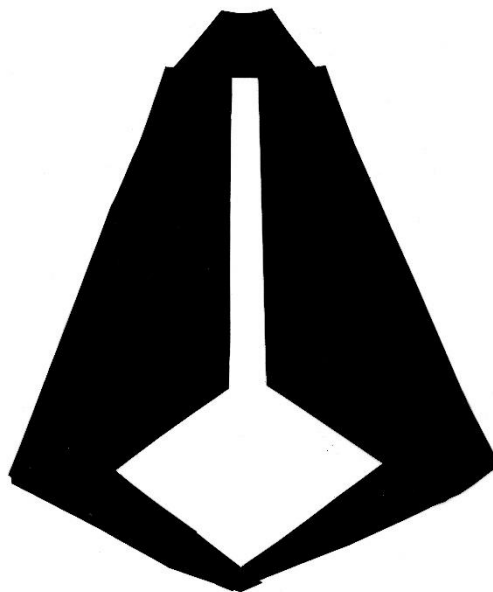
5.1. Likovna analiza kolekcije

Likovna analiza kolekcije je analiza vlastite kreirane kolekcije koja ima 15 crteža, a oni prikazuju A odjevnu siluetu. Kolekcija je inspirirana dizajnerom Cristobal Balenciagom i elementima A siluete koje je koristio. Elementi koji su korišteni za osmišljavanje vlastite modne kolekcije je forma stošca i prizme u kroju.

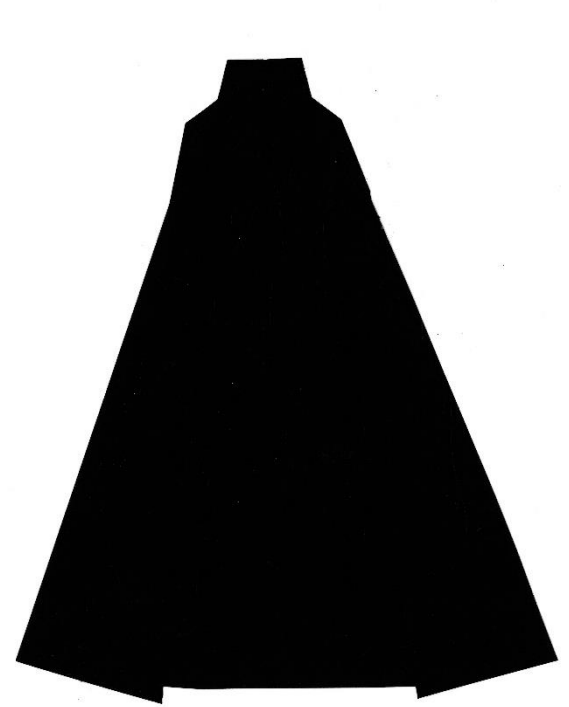
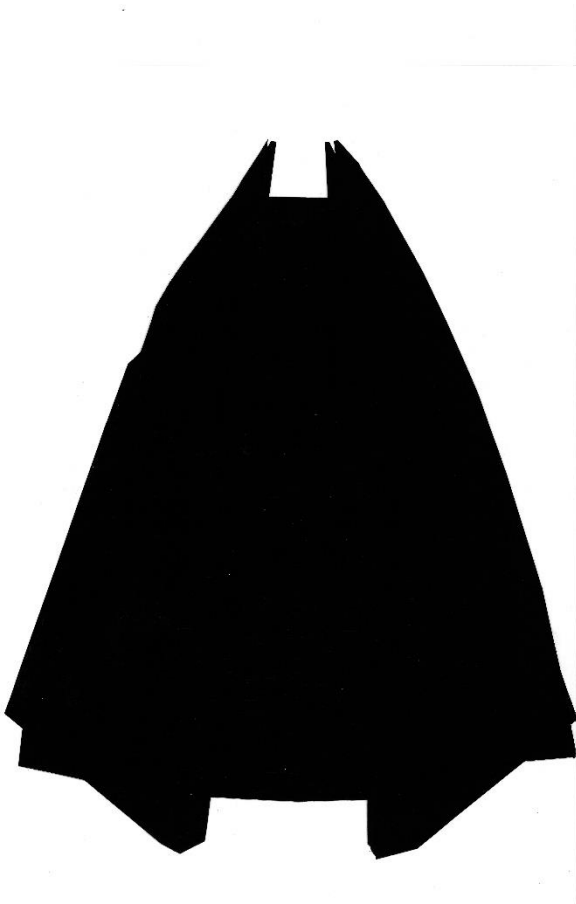
Pri stvaranju vlastite kolekcije uzimamo u obzir Balenciagine adute u stvaranju A odjevne siluete, a to su oslobađanje struka i ramena. Rezultat su jednodijelni odjevni predmeti, zatvorenog tipa koji zatvaraju tijelo u formi oplošja. Odjevni predmeti se međusobno razlikuju po duljini, obliku rukava i smjeru stvaranja nabora, dok bijele šupljine i prorezi prikazuju igru svjetla i sjene u teškim i slojevitim naborima. Forme odjevnih predmeta ne prate liniju tijela ili ga ističu. Tehnika crteža je ostvarena kolažom u crnoj boji.

U nastavku ćemo prikazati grupirane crteže vlastite kolekcije. Grupacija slika je prema prepoznatljivim elementima A odjevne siluete Balenciaginog dizajna. Kolekcija je prikazana redosljedom kojim je i stvarana, nadograđujući osnovne elemente stošca i prizme, ne bismo li dočarali ljepotu u oplošju A odjevne siluete.

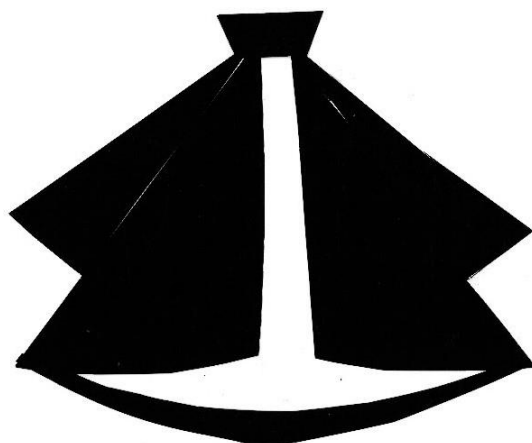
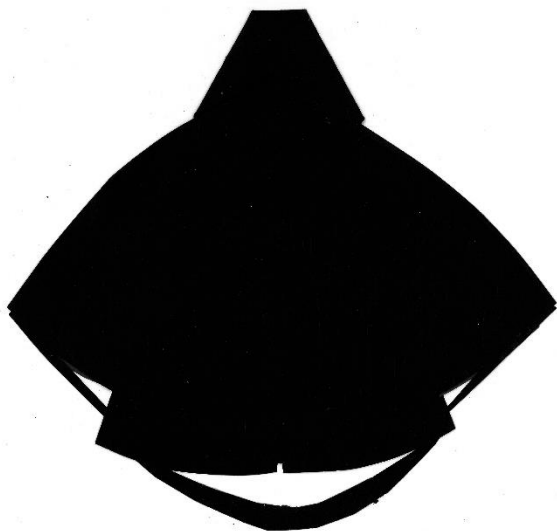
U prvoj grupi iz kolekcije možemo vidjeti skup predmeta A odjevne siluete. Odjevni predmeti su međusobno različiti prema visini i obliku ovratnika te vratnih izreza, te jednoslojnosti prizme i stošca koje čine u svojoj silueti.

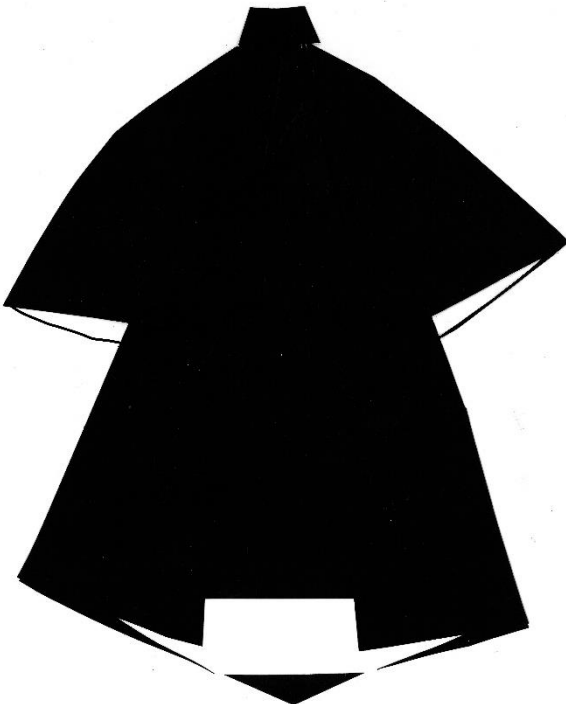
PRILOG VIII

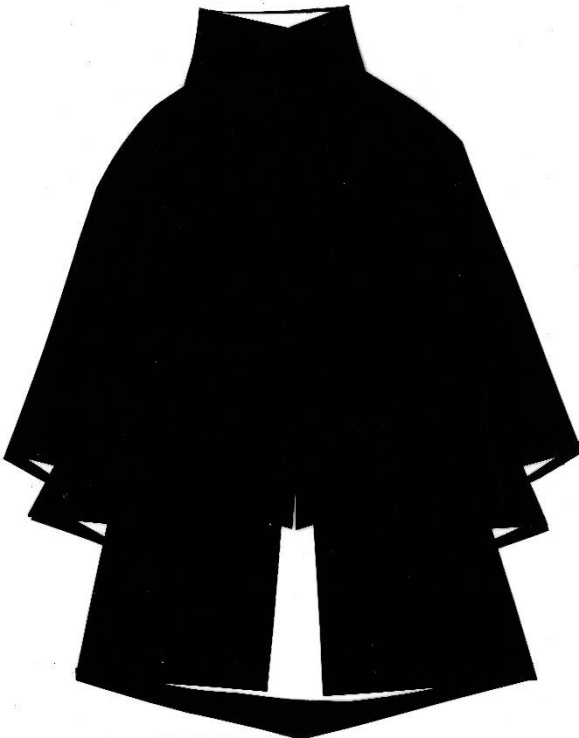
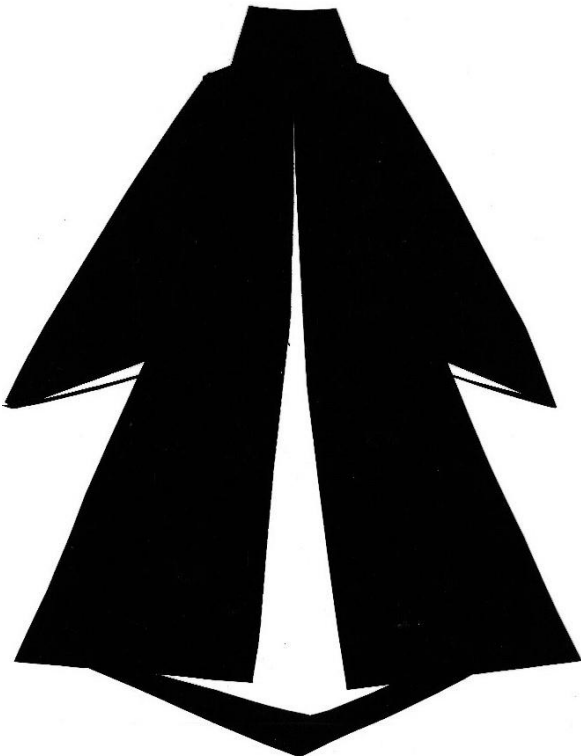
U drugoj grupi smo prikazali skup odjevnih predmeta iz kolekcije te njihovo "nadograđivanje".
Odjevni predmeti se međusobno razlikuju po duljini, slojevima nabora, ali i rukavima koje je i sam Balenciaga vješto koristio za dobivanje forme stošca.

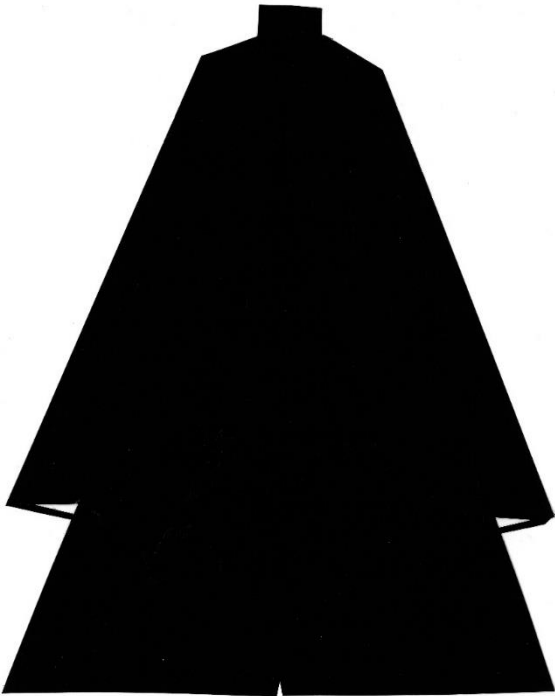
PRILOG IX

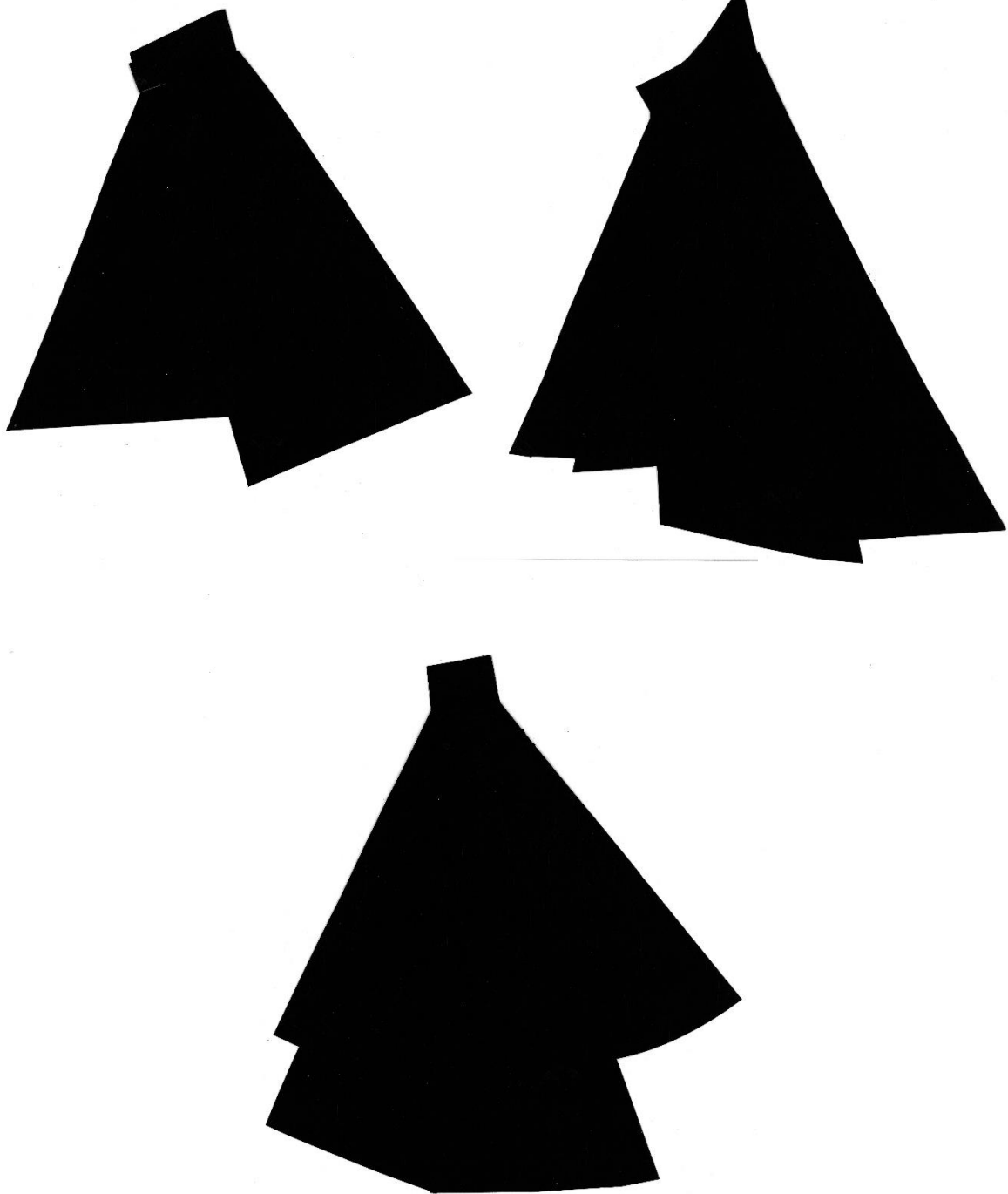
PRILOG X

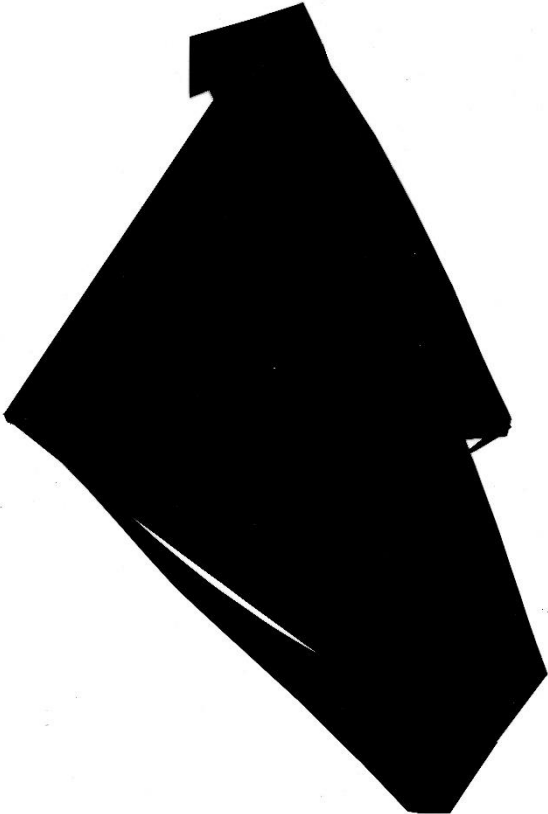
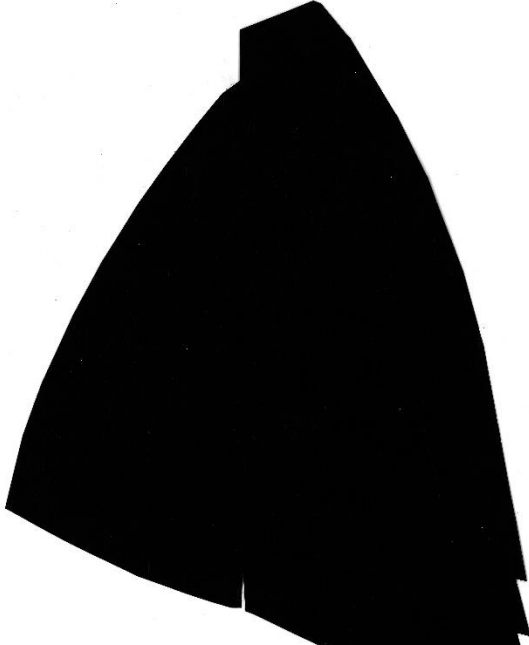
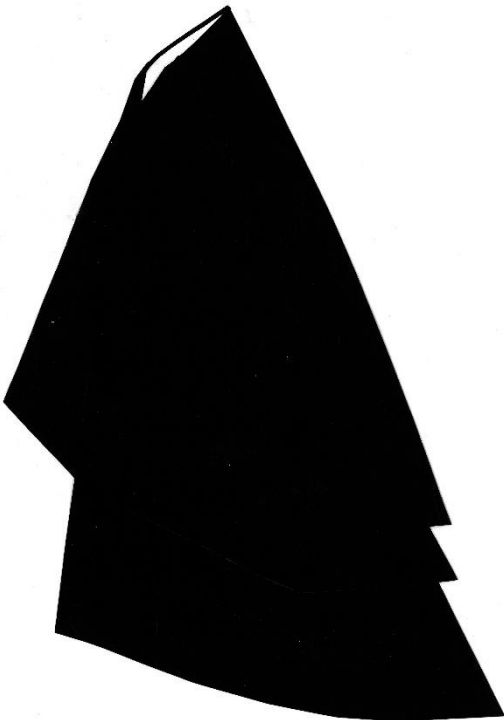
PRILOG XI

Treća grupa iz kolekcije prikazuje profile A odjevne siluete. Ovdje smo prikazali elemente Balenciaginog dizajna koji su vizualno riješili taj problem forme stošca, koja je jednolika sa svih strana. Odjevni predmeti se međusobno razlikuju po slojevima, ovratnicima i duljini.

PRILOG XII

5.2. Konstrukcija i modeliranje odjevnog predmeta

Konstrukcija temeljnog kroja haljine rađena je iz knjige „Tehnike konstruiranja i modeliranja odjeće“¹². Temeljni kroj ženske haljine izrađen je u veličini 40 s pripadajućim tjelesnim mjerama pomoću kojih su izračunate konstrukcijske mjere.

Odjevna veličina: 40

Tjelesna visina	Tv	168 cm
Opseg grudi	Og	92 cm
Opseg struka	Os	74 cm
Opseg bokova	Ob	98 cm

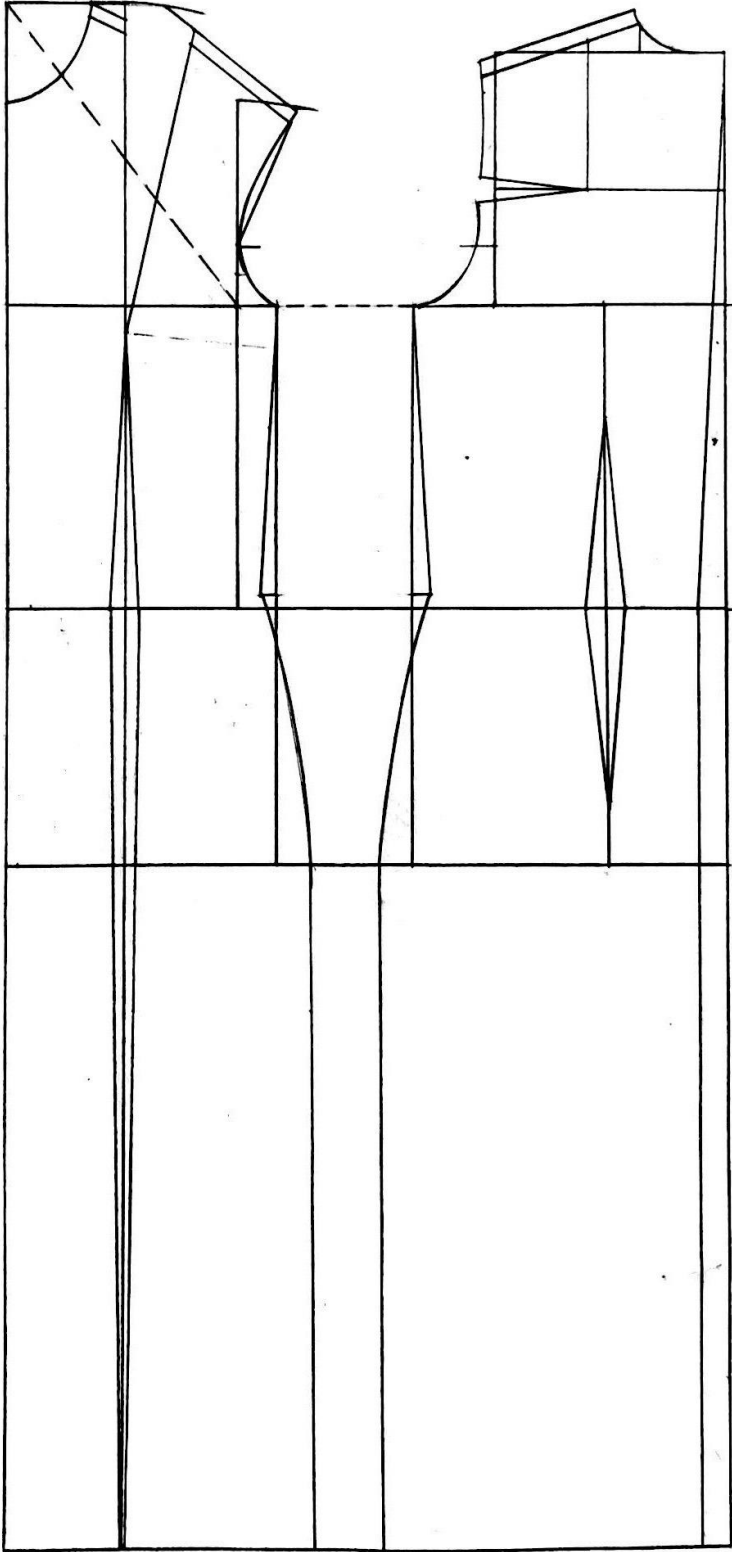
Tablica 1. Glavne tjelesne mjere

Dubina orukavlja	Do	$1/10 \text{ Og} + 10,5 \text{ cm}$	20,7 cm
Duljina leđa	DI	$1/4 \text{ Tv} - 1 \text{ cm}$	41 cm
Visina bokova	Vb	$3/8 \text{ Tv}$	63 cm
Duljina kroja	Dk	$\text{Vb} + 50 \text{ cm}$	105 cm
Širina vratnog izreza	Švi	$1/20 \text{ Og} + 2 \text{ cm}$	6,6 cm
Visina prednjeg dijela	Vpd	$\text{DI} + 1/20 \text{ Og} - 0,5 \text{ cm}$	45,1 cm
Širina leđa	Šl	$1/8 \text{ Og} + 5,5 \text{ cm}$	17,4 cm
Širina orukavlja	Šo	$1/8 \text{ Og} - 1,5 \text{ cm}$	11,7 cm
Širina grudi	Šg	$1/4 \text{ Og} - 4 \text{ cm}$	20,5 cm
Širina struka	Šs	$1/4 \text{ Os} - 1$	17,5 cm

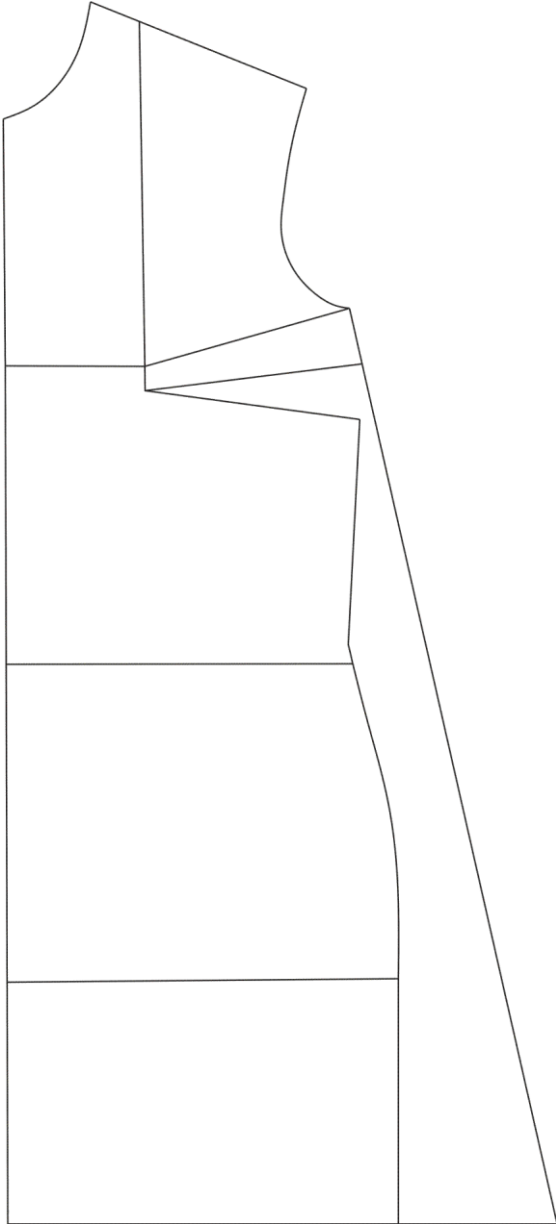
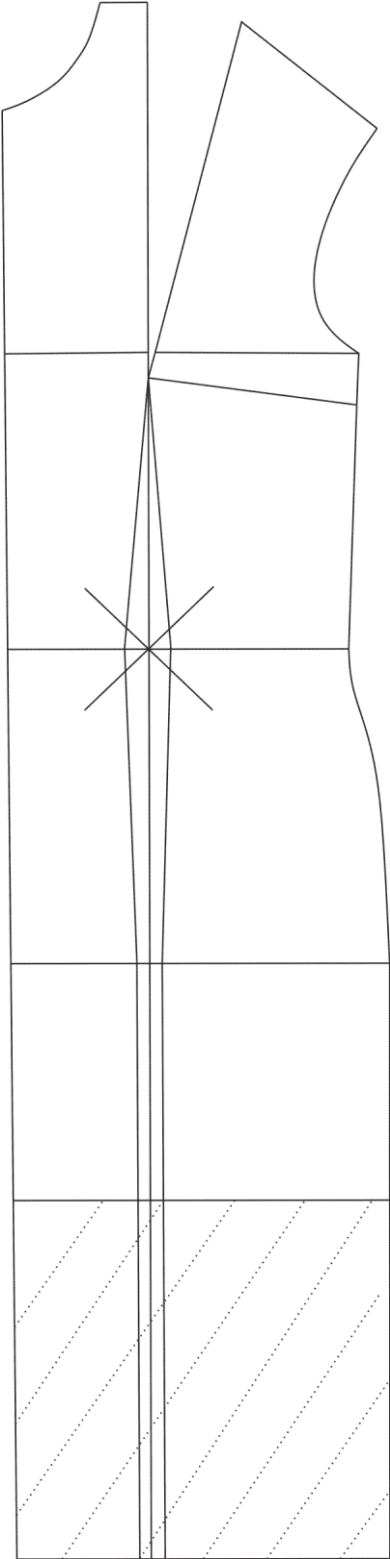
Tablica 2. Konstrukcijske mjere

¹² Ujević, Darko; Rogale, Dubravko; Hrastinski, Marijan: Tehnike konstruiranja i modeliranja, Zagreb, Zrinski d.d, 2000.

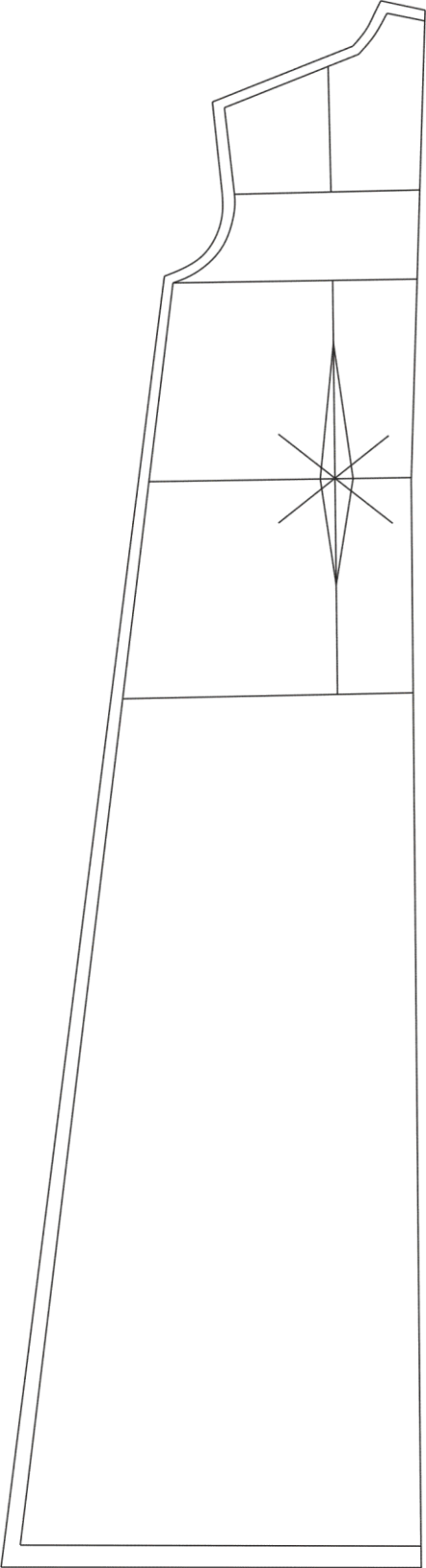
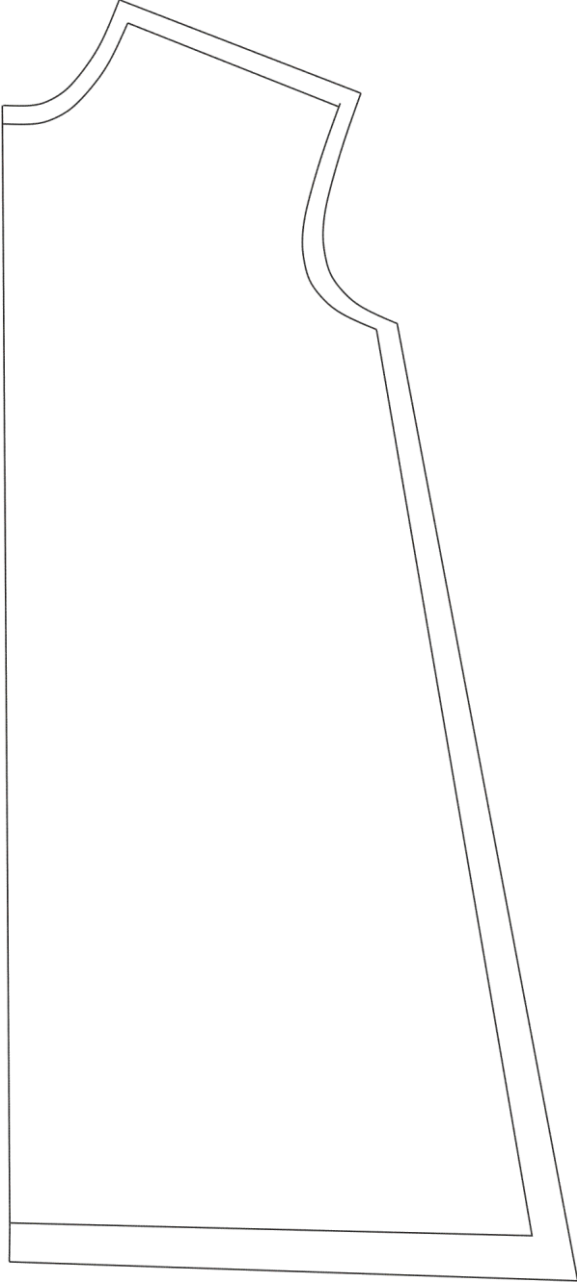
PRILOG XVII

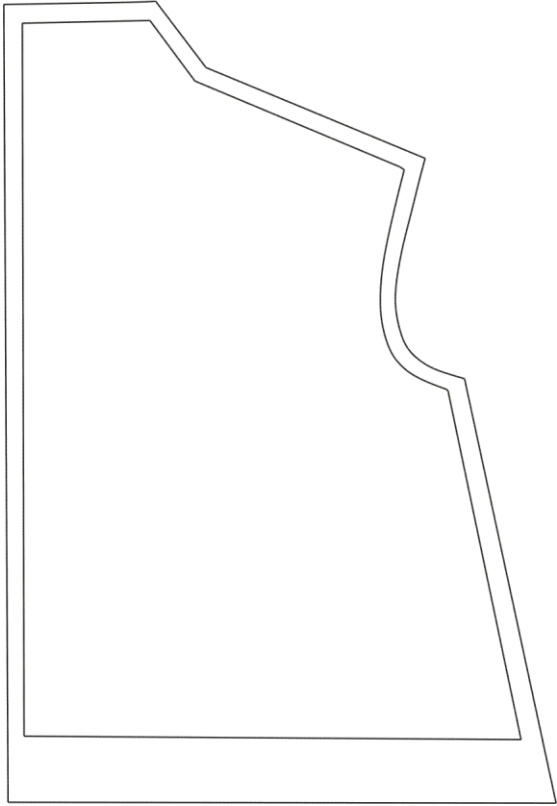
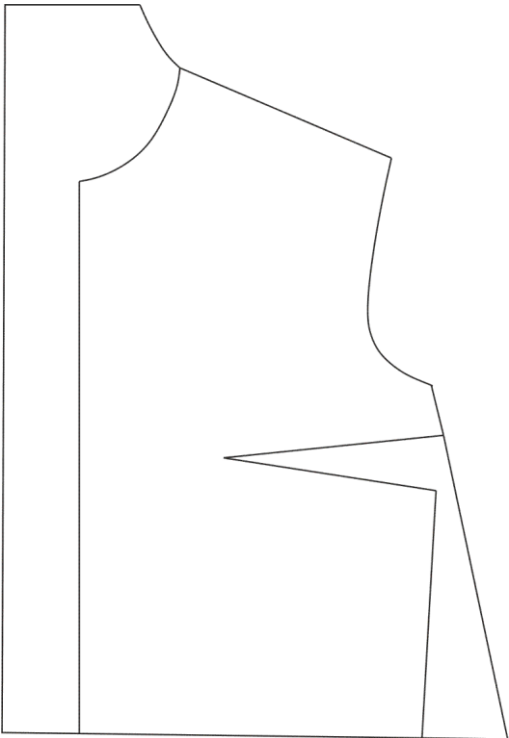
PRILOG XVIII

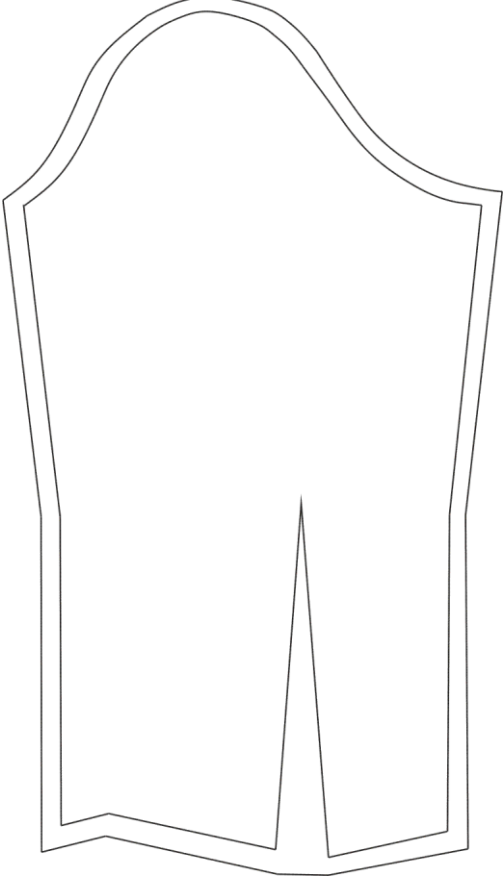
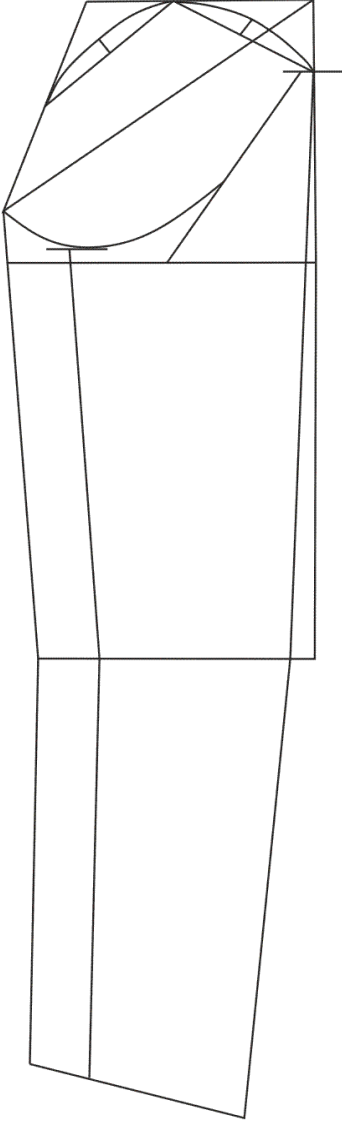

PRILOG XIX

PRILOG XX

6. ZAKLJUČAK

Cilj ovog rada je bio dizajniranje kolekcije odjeće temeljene na A odjevnoj silueti i njenim prepoznatljivim elementima koje je dizajnirao i popularizirao dizajner Cristobal Balenciaga. Iako tajnovit i samozatajan, Cristobal Balenciaga je daleko od pojma "nepoznat". Trijumfalnim dobom njegovog dizajna smatra se 1950. godina jer preoblikuje siluetu oslobađajući struk i ramena. Ako na to dodamo promišljen odabir tkanine i konstrukcije odjevnog predmeta dobivamo skulpturalnu formu koja neće proći nezamijećeno. Oslobađanje ramena i struka, a time i ženskog tijela revolucionarno je prihvaćeno. Iako A silueta može dobiti negativnu konotaciju u smislu forme koja zatvara i sakriva žensko tijelo, Balenciaga ju je učinio bezvremenskom i poželjnijom negoli ijedan dizajner ikada. A odjevna silueta je nakon toga prihvaćena i korištena u dizajnu modernog doba koju slijede mnogi dizajneri. U završnom radu smo primjerima i analizom prikazali Balenciagin dizajn A odjevne siluete te vodeći se glavnim elementima dizajnirali modnu kolekciju.

Literatura

1. Fashion, Christopher Breward, Oxford University Press, 2003
2. Icons of fashion : the 20th century / edited by Gerda Buxbaum, Munich : Prestel Verlag, 2005
3. The anatomy of fashion : Why we dress the way we do, MacDowell Clare ,London 2013
4. Cristóbal Balenciaga : (1895-1972) : the couturiers' couturier , Lesley Ellis Miller, London : V&A Publishing, 2007
5. Link, preuzeto 1.9.2018.
https://artsandculture.google.com/exhibit/RQJCVd_sGBZHLA
6. Link, preuzeto 1.9.2018. <http://1granary.com/central-saint-martins-fashion/love-letter-Cristóbal-balenciagas-1967-wedding-dress/>
7. Link, preuzeto 1.9.2018. <https://artsandculture.google.com/exhibit/ywJyh4WFJqdglq>
8. Link, preuzeto 1.6.2018. <https://www.elle.rs/lifestyle/elle-licnosti/23083-najveca-enigma-modnog-sveta-misteriozan-crisobal-balenciaga.html?p=1>
9. Link, preuzeto 12.6.2018. <http://houseofretro.com/index.php/2013/03/23/balenciaga-conductor-of-the-couture/>
10. Link, preuzeto 1.7.2018. <http://fashion.telegraph.co.uk/news-features/TMG10275681/The-mysterious-Cristóbal-Balenciaga.html>
11. Link, preuzeto 1.7.2018.
<https://www.businessoffashion.com/articles/education/Cristóbal-balenciaga-1895-1972>
12. Link, preuzeto 12.6.2018. <https://www.nytimes.com/2013/01/27/fashion/balenciagas-world-of-mystery-books-of-style.html>

Popis slika

1. <https://www.pinterest.com/pin/846324954949525321/>
2. <https://brandsbestpractices.wordpress.com/2013/04/12/post2/alberta-tiburzi-in-balenciagas-cocktail-dress-of-black-silk-gazar-with-rhinestone-and-faux-pearl-brooch-photo-by-hiro-harpers-bazaar-september-1967/#main>
3. <http://www.cutterandtailor.com/forum/index.php?showtopic=2599>
4. <http://www.anothermag.com/fashion-beauty/7271/all-you-need-to-know-about-cristobal->
5. <http://1granary.com/central-saint-martins-fashion/love-letter-Cristóbal-balenciagas-1967-wedding-dress/>
6. <https://www.pinterest.com/pin/370772981793044402/>
7. <https://i.pinimg.com/originals/8a/2b/be/8a2bbeec4575f9c34e02f9b9eae99b28.jpg>
8. <http://www.rosesandtulipes.com/2013/06/the-spanish-and-french-reign.html>
9. http://www.alaintruong.com/albums/balenciaga/photos/83214224-1952_balenciaga_.html
10. <https://www.bloglovin.com/blogs/pleasurephotoroomwordpresscom-4278283/luki-in-balenciaga-coat-paris-1953-louise-1607602117>
11. <https://i.pinimg.com/originals/d7/7b/88/d77b88e17c01e6767a073b0a808b9adb.jpg>
12. <http://www.alaintruong.com/archives/2013/01/23/26230170.html>
13. http://www.informativos.net/public/images/2011/0610_0610_balenciaga/balenciagaeisa1958abrigoensatenfucsia.html
14. <https://theredlist.com/media/database/fashion2/history/1940/Cristóbal-balenciaga-/102-Cristóbal-balenciaga-theredlist.jpg>
15. https://www.metmuseum.org/art/collection/search/80002885?rpp=20&pg=16&ao=on&ft=*&deptids=8&who=Cristóbal+Balenciaga&img=2
16. <https://theredlist.com/media/database/fashion2/history/1940/Cristóbal-balenciaga-/072-Cristóbal-balenciaga-theredlist.jpg>
17. <https://theredlist.com/media/database/fashion2/history/1940/Cristóbal-balenciaga-/031-Cristóbal-balenciaga-theredlist.jpg>
18. <https://www.vogue.co.uk/gallery/suzy-menkes-v-and-a-Cristóbal-balenciaga-the-legend-and-the-legacy>
19. <https://www.vogue.co.uk/gallery/suzy-menkes-v-and-a-Cristóbal-balenciaga-the-legend-and-the-legacy>
20. <https://www.pinterest.com/pin/362750944969187113/>

21. <http://thetruthdoesnotglitterandshine.tumblr.com/post/35098906106/balenciaga-fall-2006-rtw-campaign-coco-rocha-by>
22. <https://www.harpersbazaar.com/fashion/designers/g2361/nicolas-ghesquiere-balenciaga-bazaar/?slide=3>
23. <https://www.harpersbazaar.com/fashion/designers/g2361/nicolas-ghesquiere-balenciaga-bazaar/?slide=8>
24. <https://www.refinery29.com/2017/04/152034/balenciaga-feather-boa-pre-fall-2017-photos>
25. <https://www.nuicons.com/balenciaga-resort-2017/>
26. <https://purushu.com/2010/03/runway-report-alexander-mcqueen-ready-to-wear-fallwinter-2010.html>
27. <https://www.pinterest.com/pin/24206916725723292/>
28. <http://hausofrihanna.com/rihanna-molly-goddard-blue-tulle-dress/>
29. <https://www.etonline.com/lady-gaga-is-a-walking-fairy-tale-at-venice-film-festival-in-feathery-pink-valentino-dress-108900>

Izjava o autorstvu rada

Potvrđujem da sam osobno napisala rad „Elementi Balenciagine A siluete za stvaranje modne kolekcije “ i da sam njegova autorica. Svi dijelovi rada, nalazi ili ideje koje su u radu citirane ili se temelje na drugim izvorima jasno su označeni kao takvi te su adekvatno navedeni u popisu literature.

Izabela Kečan